



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 275/06

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. septembra 2006 predbežne prerokoval sťažnosť B. B., H., zastúpeného advokátkou JUDr. O. Š., H., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 21 Cb 211/03 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Cob 218/04 a pod sp. zn. 8 Co 391/05 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť B. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. apríla 2006 doručená sťažnosť B. B., H. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava V (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 21 Cb 211/03 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Cob 218/04 a pod sp. zn. 8 Co 391/05.

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh vyplynulo, že sťažovateľ podal 13. mája 2003 okresnému súdu žalobu proti spoločnosti C., s. r. o., B. (ďalej len „žalovaná“), ktorou sa domáhal zaplataenia finančnej čiastky 9 141 Sk s príslušenstvom. Po uplynutí piatich mesiacov od podania žaloby okresný súd vyzval sťažovateľa na upresnenie jeho žalobného návrhu. Sťažovateľ požadované upresnenie žaloby zaslal súdu v deň, keď mu výzva ohľadom tejto skutočnosti bola doručená, a to 17. októbra 2003. Platobným rozkazom z 22. októbra 2003 sp. zn. 19 Rob 382/03 okresný súd žalobnému návrhu vyhovel. Proti uvedenému platobnému rozkazu žalovaná podala odpor. K tomuto odporu sa sťažovateľ vyjadril listom z 12. januára 2004. Rozsudkom okresného súdu z 22. apríla 2004 č. k. 21 Cb 211/03-35 bolo žalobe vyhovené. Proti tomuto rozsudku sa však žalovaná odvolala. K odvolaniu žalovanej sa sťažovateľ vyjadril 27. augusta 2004.

Sťažovateľ podal 13. júla 2005 krajskému súdu sťažnosť na prietahy v konaní.

Uznesením č. k. 21 Cb 211/03-67 z 26. júla 2005 okresný súd konanie zastavil pre nezaplataenie súdneho poplatku z odvolania. Uznesením č. k. 21 Cb 211/03-72 z 8. augusta 2005 okresný súd zrušil svoje rozhodnutie nesprávne identifikované ako „č. k. 21 Cb 211/03-47 zo dňa 24. 06. 2004“. Uznesením č. k. 21 Cb 211/03-75 z 10. augusta 2005 však už okresný súd zrušil svoje rozhodnutie č. k. 21 Cb 211/03-67 z 26. júla 2005. Na sťažnosť týkajúcu sa prietahov v konaní adresovanú predsedovi krajského súdu odpovedal predseda okresného súdu listom z 25. augusta 2005, ktorým sťažovateľovi oznámil, že k žiadnym prietahom nedošlo. Aj predsedníčka krajského súdu oznámila listom z 3. augusta 2005 sťažovateľovi, že ani na úrovni krajského súdu k prietahom v súdnom konaní nedošlo. Keďže sťažovateľ z reakcií súdov nevedel posúdiť, kde sa spis okresného súdu nachádzal, uviedol, že predmetná ústavná sťažnosť smeruje proti obidvom označeným súdom.

Sťažovateľ s poukazom na ustanovenie čl. 48 ods. 2 ústavy a na ustanovenie čl. 6 ods. 1 dohovoru je toho názoru, že v jeho veci dochádza tak na okresnom, ako aj krajskom súde k pretrvávajúcim a neodôvodneným prietahom, a preto navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Okresný súd Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 21 Cb 211/03 a Krajský súd v Bratislave v tej istej veci, ako súd odvolací, porušili základné právo sťažovateľa B. B. (...) na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo

na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a Okresnému súdu Bratislava V a Krajskému súdu v Bratislave sa prikazuje pokračovať v tomto konaní bez zbytočných prietahov. Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadosťučinenie v súlade s čl. 127 ods. 3 Ústavy v sume 30 000.- Sk a trovy konania súvisiace s jeho právnym zastúpením vo výške 5 788.- Sk, ktoré pozostávajú z dvoch úkonov právnej pomoci v zmysle § 11 ods. 2 v nadväznosti na § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 o odmenách náhradách advokátov za poskytnutie právnych služieb vo výške Sk 2 730.- a paušálnej náhrady podľa § 16 ods. 3 cit. vo výške Sk 164.-“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal (...).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach,

na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom pre odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 21 Cb 211/03 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Cob 218/04 a pod sp. zn. 8 Co 391/05.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov (...).

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom (...).

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov“ osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie vecí v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

1. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 34/99, II. ÚS 32/00, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, IV. ÚS 37/02, III. ÚS 109/03) sa ochrana základnému právu

vrátane základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a rovnako aj podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte trvalo. Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Vychádza pritom z toho, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (pozri napr. I. ÚS 145/03, I. ÚS 142/03, I. ÚS 19/00).

Sťažovateľ v sťažnosti, ktorá bola ústavnému súdu doručená 21. apríla 2006, namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 21 Cb 211/03. Nahliadnutím do zapožičaného súdneho spisu však ústavný súd zistil, že v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu tvrdené porušovanie označeného základného práva sťažovateľa v konaní pred okresným súdom už netrvalo, keďže vec sa od 14. septembra 2005 nachádzala až do vydania konečného rozhodnutia na krajskom súde, preto bolo potrebné sťažnosť v tejto časti (teda vo vzťahu k okresnému súdu) odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva tvrdenie sťažovateľa, že aj postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Cob 218/04 a pod sp. zn. 8 Co 391/05 došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z obsahu spisu, ktorý si ústavný súd zapožičal vyplýva, že vec bola odvolaciemu súdu prvýkrát postúpená, aby rozhodol o odvolaní žalovanej 10. septembra 2004, pričom vec bola vedená pod sp. zn. 10 Cob 218/04. Krajský súd (po piatich mesiacoch) vec 7. februára 2005 vrátil okresnému súdu bez meritórneho rozhodnutia, pretože nebol zaplatený poplatok z odvolania. Druhýkrát bola vec postúpená krajskému súdu 14. septembra 2005 na rozhodnutie o odvolaní, pričom o odvolaní žalovanej bolo krajským

súdom rozhodnuté (tentoraz po deviatich mesiacoch) 27. júna 2006 rozsudkom č. k. 8 Co 391/05-98.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu sa otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého prípadu najmä podľa týchto troch kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. II. ÚS 26/95). Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (pozri napr. rozhodnutie sp. zn. I. ÚS 128/03 z 25. júna 2003 a v ňom cit. predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu).

Postup krajského súdu sa zjavne nevyznačuje takými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, alebo čl. 6 ods. 1 dohovoru. Pretože s ohľadom na tieto skutočnosti neprichádza do úvahy, aby ústavný súd namietaný postup krajského súdu mohol po prijatí návrhu na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných priet'ahov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd jeho sťažnosť aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Zo všetkých uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. septembra 2006